

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o volitvah v državni zbor obsega:

- Zakon o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 44/92 z dne 12. 9. 1992),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 13/93 z dne 12. 3. 1993),
- Zakon o dopolnitvi zakona o volitvah v Državni zbor (Uradni list RS, št. 60/95 z dne 20. 10. 1995),
- Odločbo o razveljavitvi dela 87. člena zakona o volitvah v Državni zbor, o določitvi ugotavljanja izida glasovanja po pošti iz tujine ter o datumu morebitnega ponovnega glasovanja na volitvah predsednika republike v letu 1997 (Uradni list RS, št. 67/97 z dne 30. 10. 1997),
- Ustavni zakon o dopolnitvi 80. člena ustave Republike Slovenije – UZ80 (Uradni list RS, št. 66/00 z dne 26. 7. 2000),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o političnih strankah – ZPolS-A (Uradni list RS, št. 70/00 z dne 8. 8. 2000),
- Delno razveljavitev zakona o volitvah v državni zbor, zakona o državnem svetu, zakona o volitvah predsednika republike in zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 73/03 z dne 29. 7. 2003),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v državni zbor – ZVDZ-B (Uradni list RS, št. 78/06 z dne 25. 7. 2006),
- Zakon o volitvah v državni zbor – uradno prečiščeno besedilo – ZVDZ-UPB1 (Uradni list RS, št. 109/06 z dne 23. 10. 2006),
- Odločbo o ugotovitvi, da sta Zakon o volitvah v Državni zbor in Zakon o lokalnih volitvah v neskladju z Ustavo, ker ne urejata podrobneje pravil o glasovanju po pošti in o zavrnitvi ustavne pritožbe (Uradni list RS, št. 54/07 z dne 18. 6. 2007),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v državni zbor – ZVDZ-C (Uradni list RS, št. 23/17 z dne 5. 5. 2017),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v državni zbor – ZVDZ-D (Uradni list RS, št. 29/21 z dne 1. 3. 2021),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v državni zbor – ZVDZ-E (Uradni list RS, št. 12/24 z dne 9. 2. 2024).

ZAKON

O VOLITVAH V DRŽAVNI ZBOR

(neuradno prečiščeno besedilo št. 12)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Poslanci državnega zbora se volijo na podlagi splošne in enake volilne pravice na svobodnih in neposrednih volitvah s tajnim glasovanjem.

2. člen

Poslanci se volijo po volilnih enotah.

Poslanci se volijo po načelu, da se en poslanec voli na približno enako število prebivalcev, in po načelu, da so v državnem zboru sorazmerno zastopani politični interesi.

Italijanska in madžarska narodna skupnost volita v državni zbor vsaka po enega poslanca.

3. člen

Kolikor ta zakon nima posebnih določb za volitve poslancev italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti, se za te volitve smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki veljajo za volitve drugih poslancev.

4. člen

Roki po tem zakonu tečejo ne glede na nedelje, državne praznike in druge dela proste dneve.

Vloge, ki so po tem zakonu vezane na roke, se vlagajo neposredno pri pristojnih organih.

5. člen

(črtan)

6. člen

Stroški za izvedbo volitev se krijejo iz proračuna Republike Slovenije.

Šteje se, da so sredstva za izvedbo volitev v smislu zakonov, ki urejajo javne finance in javna naročila, zagotovljena z dnem, ki je z razpisom volitev določen kot dan, s katerim začnejo teči roki za volilna opravila.

Javna naročila, potrebna za izvedbo volitev, se pri rednih volitvah lahko začnejo še pred dnem razpisa volitev.

Če zaradi rokov, ki jih zahteva izvedba volitev, ni mogoče spoštovati rokov, določenih z zakonom, ki ureja javna naročila, se javno naročilo odda po postopku s pogajanji brez predhodne objave.

II. VOLILNA PRAVICA

7. člen

Pravico voliti in biti voljen za poslanca ima državljani Republike Slovenije, ki je na dan glasovanja že dopolnil osemnajst let starosti.

Pravico voliti uresničuje volivec v volilni enoti, v kateri ima stalno prebivališče.

Volivec, ki nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, uresničuje pravico voliti v volilni enoti, v kateri je imel zadnje stalno prebivališče sam ali eden od staršev. Če tega ni mogoče ugotoviti, volivec sam odloči, v kateri volilni enoti in volilnem okraju bo uresničeval volilno pravico.

8. člen

Pravico voliti in biti voljen za poslanca italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti imajo pripadniki teh narodnih skupnosti, ki imajo volilno pravico.

9. člen

Volivci glasujejo osebno. Nihče ne more glasovati po pooblaščenju.

Glasuje se tajno z glasovnicami.

Osebi, ki je vpisana v volilni imenik, se ne sme odvzeti glasovalne pravice in tudi ne preprečiti glasovanja.

10. člen

Volivcu morata biti zagotovljeni svoboda in tajnost glasovanja.

Nihče ne sme biti klican na odgovornost zaradi glasovanja, niti se ne sme od njega zahtevati, naj pove, ali je glasoval, kako je glasoval oziroma zakaj ni glasoval.

11. člen

Evidenco volilne pravice ureja zakon.

III. SPLOŠNE VOLITVE

12. člen

Splošne volitve v državni zbor so redne in predčasne.

Redne volitve se opravijo na štiri leta.

Predčasne volitve se opravijo, če se državni zbor razpusti pred potekom štiriletne mandatne dobe.

13. člen

Redne volitve se opravijo najprej dva meseca in najkasneje petnajst dni pred potekom štirih let od prve seje prejšnjega državnega zbora. V primeru podaljšanja mandatne dobe se ta rok šteje od dneva izteka podaljšane mandatne dobe.

Predčasne volitve se opravijo najkasneje dva meseca po razpustu državnega zbora.

Mandatna doba prejšnjega državnega zbora se konča s prvo sejo novega državnega zbora. Za prvo sejo novega državnega zbora se šteje seja, na kateri je potrjenih več kot polovica poslanskih mandatov.

14. člen

Splošne volitve razpiše predsednik republike.

Predčasne volitve razpiše predsednik republike z aktom o razpustitvi državnega zbora.

Akt o razpisu volitev se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

15. člen

Redne volitve se razpišejo najprej 135 dni in najkasneje 75 dni pred potekom štirih let od prve seje prejšnjega državnega zbora.

Od dneva razpisa volitev do dneva glasovanja ne sme preteči več kot 90 dni in ne manj kot 60 dni.

Predčasne volitve se lahko opravijo najprej v 40 dneh od dneva razpisa.

16. člen

V aktu o razpisu volitev se določi dan razpisa volitev in dan glasovanja.

Z dnem, ki je določen kot dan razpisa volitev, začnejo teči roki za volilna opravila.

Za dan glasovanja se določi nedelja ali drug dela prost dan.

IV. NADOMESTNE VOLITVE

17. člen

Če poslanec preneha mandat, razen če je odstopil prej kot v šestih mesecih od potrditve mandata, postane poslanec za preostanek mandatne dobe tisti kandidat z iste liste kandidatov, ki bi bil izvoljen, če ne bi bil izvoljen poslanec, ki mu je prenehal mandat.

Če kandidat iz prejšnjega odstavka v roku osmih dni ne sporoči, da sprejema mandat, se ta pravica prenese na naslednjega kandidata.

Državna volilna komisija s sklepom ugotovi, kateri kandidat iz prvega odstavka tega člena opravlja funkcijo za preostanek mandatne dobe državnega zbora ali kateri kandidat iz drugega odstavka 14. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 39/11 in 48/12) opravlja funkcijo za čas, ko poslanec opravlja funkcijo predsednika vlade, ministra ali državnega sekretarja, in o tem obvesti državni zbor.

18. člen

Če na listi iz prvega odstavka prejšnjega člena ni naslednjega kandidata, se opravijo nadomestne volitve.

Nadomestne volitve se opravijo tudi, če poslancu v primeru iz prvega odstavka prejšnjega člena preneha mandat, ker je odstopil prej kot v šestih mesecih od potrditve mandata.

Nadomestne volitve se prav tako opravijo, če preneha mandat poslancu narodne skupnosti.

Nadomestne volitve se ne opravijo, če poslancu preneha mandat manj kot šest mesecev pred potekom mandatne dobe državnega zbora, razen če državni zbor odloči drugače.

Na nadomestnih volitvah se poslanec izvoli za čas do izteka mandatne dobe državnega zbora.

19. člen

Nadomestne volitve razpiše predsednik republike najkasneje v petnajstih dneh po ugotovitvi državnega zbora o prenehanju mandata.

Nadomestne volitve se opravijo v volilni enoti, v kateri je bil izvoljen poslanec, ki mu je prenehal mandat.

Na nadomestnih volitvah je izvoljen kandidat, ki je dobil največ glasov.

Če se na nadomestnih volitvah v volilni enoti voli dvoje ali več poslancev, se glasuje na podlagi seznama kandidatur. Volivec lahko glasuje za največ toliko kandidatov, kolikor poslancev se voli na nadomestnih volitvah v volilni enoti. Izvoljeni so kandidati, ki so dobili največ glasov.

Nadomestne volitve se opravijo po določbah tega zakona, ki veljajo za splošne volitve, kolikor ni v tem členu drugače določeno.

V. VOLILNE ENOTE

20. člen

Za volitve poslancev državnega zbora se oblikuje osem volilnih enot. V vsaki volilni enoti se voli enajst poslancev.

Volilne enote se oblikujejo v skladu z načelom, da se en poslanec voli na približno enako število prebivalcev.

Pri oblikovanju volilnih enot in volilnih okrajev je treba upoštevati geografsko zaokroženost ter skupne kulturne in druge značilnosti teh.

Volilni okraj lahko obsega območje ene občine, območje dveh ali več občin, ali območje dela občine.

Vsaka volilna enota se razdeli na enajst volilnih okrajev, tako da je v vsakem volilnem okraju približno enako število prebivalcev. V vsakem volilnem okraju se glasuje za enega kandidata.

Za volitve poslancev italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti se na območjih, kjer ti skupnosti živita, oblikujeta posebni volilni enoti.

21. člen

Volilne enote in volilne okraje določa zakon.

VI. VOLILNI ORGANI

22. člen

Volitve poslancev vodijo in izvajajo volilne komisije in volilni odbori (v nadaljnjem besedilu: volilni organi).

Volilne komisije se imenujejo za štiri leta, volilni odbori pa za vsake volitve.

23. člen

Volilne komisije so:

1. državna volilna komisija,
2. volilne komisije volilnih enot,
3. okrajne volilne komisije.

Za volitve poslancev italijanske in madžarske narodne skupnosti se imenujeta volilni komisiji posebnih volilnih enot.

24. člen

Volilni organ sestavljajo predsednik in člani ter njihovi namestniki (v nadaljnjem besedilu: člani).

Člani volilnih organov so lahko samo osebe, ki imajo volilno pravico.

Nihče ne more biti član več kot enega volilnega organa.

25. člen

Član volilnega organa ne more hkrati kandidirati na volitvah in ne more biti določen za predstavnika ali zaupnika liste kandidatov.

Če član volilnega organa sprejme kandidaturo ali je določen za predstavnika ali zaupnika liste kandidatov, mu preneha funkcija člana v volilnem organu.

26. člen

Funkcija v volilnem organu je častna.

Člani volilnih organov morajo opravljati svojo funkcijo vestno, odgovorno in morajo delovati samo na podlagi zakonov in drugih predpisov, neodvisno od kakršnihkoli drugih navodil.

Člani volilnih organov imajo zaradi dela v volilnem organu pravico do ustreznega nadomestila in povračila stroškov. Višino nadomestil oziroma povračil stroškov članov volilnih organov, tajnikov in drugih oseb, ki opravljajo dolžnosti pri volitvah, določi državna volilna komisija v soglasju z ministrstvom, pristojnim za finance. Za člane državne volilne komisije se višina nadomestil določi za vsak začetni mesec izvajanja volilnih opravil na osnovi osnovne plače predsednika ustavnega sodišča, in sicer za predsednika državne volilne komisije in njegovega namestnika v višini največ ene četrte osnovne plače predsednika ustavnega sodišča, za druge člane državne volilne komisije pa v višini največ ene šestine osnovne plače predsednika ustavnega sodišča. Državna volilna komisija določi višino nadomestil v odvisnosti od udeležbe na sejah in drugih aktivnosti. V času, ko ni volitev, predsednik državne volilne komisije prejema nadomestilo v višini 10% osnovne plače predsednika ustavnega sodišča, njegov namestnik pa nadomestilo v višini 5% osnovne plače predsednika ustavnega sodišča.

27. člen

Volilni organ je sklepčen, če so navzoči vsi člani oziroma njihovi namestniki.

Volilni organ je sklepčen, če so namesto odsotnih članov navzoči katerikoli namestniki. Predsednika lahko nadomešča samo njegov namestnik.

28. člen

Volilni organ odloča z večino glasov vseh članov.

Če zaradi enakega števila glasov za in proti ne pride do odločitve, odloči glas predsednika volilnega organa.

Če volilni organ pravočasno ne sprejme odločitve, ki je nujno potrebna za izvedbo volitev, odloči predsednik volilnega organa.

29. člen

Državni organi in organi lokalne samouprave so dolžni pomagati volilnim organom pri njihovem delu ter jim na njihovo zahtevo dati podatke, ki jih potrebujejo pri svojem delu.

Administrativne in tehnične pogoje za delovanje okrajnih volilnih komisij in volilnih komisij volilnih enot zagotavljajo upravne enote, na katerih je sedež teh komisij.

30. člen

Pri delu volilnih komisij volilnih enot in državne volilne komisije so lahko navzoči predstavniki list kandidatov.

Pri delu volilnih odborov in okrajnih volilnih komisij so lahko navzoči zaupniki list kandidatov.

Pri delu volilnih organov so lahko navzoči opazovalci organizacij, ki so akreditirani pri državni volilni komisiji. Merila, pogoje in postopek za pridobitev akreditacij za opazovalce predpiše državna volilna komisija.

Predstavniki in zaupniki list kandidatov lahko opozorijo predsednika volilnega organa na nepravilnosti.

31. člen

Predstavnika liste kandidatov določi predlagatelj liste ob predložitvi liste kandidatov volilni komisiji volilne enote.

Imena zaupnikov liste kandidatov sporoči predstavnik liste okrajni volilni komisiji najkasneje pet dni pred dnem glasovanja.

Predstavnik oziroma zaupnik liste kandidatov ne sme biti kandidat.

Zaupnik liste kandidatov je lahko samo oseba, ki je vpisana v evidenco volilne pravice na območju volilne enote.

32. člen

Državno volilno komisijo imenuje državni zbor.

Državno volilno komisijo sestavljajo predsednik in pet članov ter njihovi namestniki.

Za predsednika državne volilne komisije in njegovega namestnika se imenujeta sodnika vrhovnega sodišča.

Dva člana in dva namestnika članov državne volilne komisije se imenujeta izmed pravnih strokovnjakov. Trije člani in namestniki članov državne volilne komisije se imenujejo po predlogih poslanskih skupin, pri čemer se upošteva sorazmerna zastopanost političnih strank.

Državni zbor pred potekom dobe, za katero je bil imenovan, razreši predsednika, namestnika predsednika, člana ali namestnika člana, če to sam zahteva, če mu je prenehala volilna pravica ali če je prenehal opravljati sodniško službo. Državni zbor lahko pred potekom dobe, za katero je bil imenovan, razreši člana ali namestnika člana zaradi nevestnega opravljanja funkcije. Razrešitev iz razloga iz prejšnjega stavka lahko predlaga poslanska skupina, ki ga je državnemu zboru predlagala v imenovanje.

Zoper odločitev državnega zbora iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

Državna volilna komisija uredi svoje poslovanje s poslovníkom.

33. člen

Volilne komisije volilnih enot imenuje državna volilna komisija.

Volilno komisijo volilne enote sestavljajo predsednik in trije člani ter njihovi namestniki.

Predsednik in namestnik predsednika volilne komisije volilne enote se imenujeta izmed sodnikov.

En član in en namestnik člana volilne komisije volilne enote se imenujeta izmed pravnih strokovnjakov. Dva člana in dva namestnika članov volilne komisije volilne enote se imenujeta po predlogih poslanskih skupin, pri čemer se upošteva sorazmerna zastopanost političnih strank.

V volilni komisiji posebne volilne enote za izvolitev poslanca narodne skupnosti mora biti vsaj en član pripadnik narodne skupnosti.

34. člen

Okrajne volilne komisije imenuje državna volilna komisija.

Okrajna volilna komisija se imenuje za območje volilnega okraja.

Okrajno volilno komisijo sestavljajo predsednik in trije člani ter njihovi namestniki. Predsednik okrajne volilne komisije se imenuje izmed sodnikov, njegov namestnik pa izmed drugih diplomiranih pravnikov.

Ostali člani okrajne volilne komisije in njihovi namestniki se imenujejo po predlogih političnih strank, pri čemer se upošteva njihova sorazmerna zastopanost. Predloge za imenovanje članov okrajnih volilnih komisij in njihovih namestnikov lahko dajo tudi predstavniški organi lokalnih skupnosti z območja volilnega okraja.

Pri imenovanju članov okrajnih volilnih komisij in njihovih namestnikov po prejšnjem odstavku se najprej upoštevajo predlogi političnih strank, s katerih list kandidatov so bili na zadnjih volitvah v državni zbor izvoljeni kandidati, in sicer po vrstnem redu glede na število izvoljenih kandidatov pri čemer v primeru enakega števila odloči žreb, nato pa predlogi drugih političnih strank in lokalnih skupnosti, tako da je zagotovljena politično pluralna sestava volilnih komisij. Če predlogov ni ali jih je premalo, se za manjkajoče člane in njihove namestnike določijo uradniki, zaposleni v organih državne uprave ali upravi lokalne skupnosti.

35. člen

Če bi članom volilnih komisij prenehal mandat v času po razpisu volitev, se jim mandat podaljša do konca volitev.

Državna volilna komisija pred potekom dobe, za katero je bil imenovan, razreši predsednika, namestnika predsednika, člana ali namestnika člana okrajne volilne komisije ali volilne komisije volilne enote, če to sam zahteva, če mu je prenehala volilna pravica ali če je prenehal opravljati sodniško službo. Državna volilna komisija lahko pred potekom dobe, za katero je bil imenovan, razreši predsednika, namestnika predsednika, člana ali namestnika člana okrajne volilne komisije ali volilne komisije volilne enote zaradi nevestnega opravljanja funkcije ali če ni ravnal skladno z obveznimi navodili iz 2. točke prvega odstavka 37. člena tega zakona. Razrešitev člana ali namestnika člana okrajne volilne komisije ali volilne komisije volilne enote zaradi nevestnega opravljanja funkcije lahko predlaga tudi poslanska skupina ali politična stranka, ki ga je državni volilni komisiji predlagala v imenovanje.

Zoper odločitev državne volilne komisije iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

36. člen

Volilna komisija ima tajnika, ki ima lahko največ dva namestnika. Tajnika in njegove namestnike imenuje in razreši državna volilna komisija. Tajnika in njegove namestnike državna volilna komisija imenuje na predlog načelnika upravne enote za štiri leta izmed uradnikov upravne enote, ki opravljajo upravne naloge s področja upravnih notranjih zadev ali imajo izkušnje z volitvami.

Državna volilna komisija pred potekom dobe, za katero je bil imenovan, razreši tajnika ali njegovega namestnika, če to sam zahteva ali če ne opravlja več dela na upravni enoti. Državna volilna komisija pred potekom dobe, za katero je bil imenovan, lahko razreši tajnika ali njegovega namestnika, če je ravnal nevestno ali če ni ravnal skladno z obveznimi navodili iz 2. točke prvega odstavka 37. člena tega zakona. Razrešitev tajnika ali njegovega namestnika iz razloga iz prejšnjega stavka lahko predlaga načelnik upravne enote, predsednik volilne komisije ali direktor službe državne volilne komisije.

Zoper odločitev državne volilne komisije iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

37. člen

Državna volilna komisija:

1. skrbi za zakonitost volitev in enotno uporabo določb tega zakona, ki se nanašajo na volilne postopke,
2. usklajuje delo volilnih komisij volilnih enot in okrajnih volilnih komisij in jim daje obvezna navodila v zvezi z izvajanjem tega zakona ter nadzoruje njihovo delo,
3. predpiše obrazce za izvrševanje tega zakona,
4. določi glasovnice, posebej prilagojene za glasovanje invalidov,
5. predpiše merila in postopek za pridobitev akreditacije za opazovanje volitev,
6. določa enotne standarde za volilni material, opremo volišč ter določa druge materialne pogoje za izvedbo volilnih opravil,
7. objavlja izide volitev v državni zbor,
8. izdaja potrdila o izvolitvi, potrdila o opravljanju funkcije v času, ko poslanec opravlja funkcijo predsednika vlade, ministra ali državnega sekretarja in potrdila o opravljanju funkcije za preostanek mandatne dobe državnega zbora,
9. ugotavlja, katere liste kandidatov so na ravni države prejele štiri ali več odstotkov glasov, oddanih za vse liste,
10. ugotavlja, kateri kandidati so bili izvoljeni za poslance, kateri kandidat iz prvega odstavka 17. člena tega zakona opravlja funkcijo za preostanek mandatne dobe državnega zbora in kateri kandidat iz drugega odstavka 14. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 39/11 in 48/12) opravlja funkcijo za čas, ko poslanec opravlja funkcijo predsednika vlade, ministra ali državnega sekretarja,
11. skrbi za izvedbo glasovanja na diplomatsko-konzularnih predstavništvih Republike Slovenije,
12. organizira izobraževanje za člane drugih volilnih organov,

13. vodi in upravlja zbirko z osebni podatki volivcev, ki jo potrebuje za izvajanje drugega odstavka 79.a člena, drugega in tretjega odstavka 81. člena, drugega odstavka 82. člena in 83. člena tega zakona,
14. opravlja druge naloge, ki jih določa zakon.

Državna volilna komisija določi, katere volilne spise ji mora poslati volilna komisija volilne enote oziroma okrajna volilna komisija, v kakšnem roku in na kakšen način.

Državna volilna komisija lahko prenese na volilno komisijo posebne volilne enote za volitve poslancev narodnih skupnosti posamična opravila iz svoje pristojnosti.

Državna volilna komisija za potrebe izvajanja 13. točke prvega odstavka tega člena zbira osebne podatke volivcev, in sicer: ime in priimek, rojstne podatke, EMŠO, odločbo pristojnega organa o priznanju statusa invalida, podatke o prebivališču, elektronski naslov, telefonsko številko, podatke o volilni pravici na dan volitev, podatke o volilni enoti in volilnem okraju ter podatke o načinu izvrševanja volilne pravice. Osebni podatki volivcev se lahko za namene zagotavljanja točnosti in ažurnosti z vzpostavitvijo neposredne računalniške povezave pridobijo iz evidence volilne pravice. Prevezanje in ažuriranje osebnih podatkov poteka z uporabo EMŠO ali z uporabo priimka in datuma rojstva. Osebni podatki se hranijo do pravnomočne potrditve poslanskih mandatov in se po preteku roka izbrišejo, razen osebnih podatkov invalidov, ki po pošti glasujejo stalno, ki se hranijo do preklica sporočila iz tretjega odstavka 81. člena tega zakona.

Strokovne, administrativne in tehnične naloge za državno volilno komisijo opravlja služba državne volilne komisije. Organizacijo in delo te službe uredi državna volilna komisija z aktom. Službo državne volilne komisije vodi direktor, ki opravlja tudi naloge tajnika te komisije. Direktorja, na podlagi javnega natečaja za mandatno obdobje petih let, imenuje državna volilna komisija. Za postopek izbire, imenovanja in razrešitve se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja javne uslužbenke, in se nanašajo na generalne direktorje direktorats, razen določb, ki omogočajo razrešitev iz nekrivdnih razlogov.

38. člen

Volilna komisija volilne enote:

1. skrbi za zakonitost volitev poslancev, ki se volijo v volilni enoti,
2. ugotavlja ali so posamične kandidature oziroma liste kandidatov v skladu z zakonom,
3. ugotavlja rezultate glasovanja in razglasi, kateri poslanci so izvoljeni v volilni enoti po 90. členu tega zakona, ter daje poročila o izidu,
4. vodi neposredno tehnično delo v zvezi z volitvami,
5. opravlja druge naloge, ki jih določa zakon.

39. člen

Okrajna volilna komisija:

1. določa volišča in območja volišč,
2. imenuje volilne odbore,

3. ugotavlja izid glasovanja v volilnem okraju,
4. vodi neposredno tehnično delo v zvezi z volitvami,
5. opravlja druge naloge, ki jih določa zakon.

Naloge iz prejšnjega odstavka pri volitvah poslancev italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti opravlja volilna komisija posebne volilne enote.

40. člen

Glasovanje na voliščih vodijo volilni odbori.

Za vsako volišče se določi najmanj en volilni odbor.

41. člen

Volilni odbor sestavljajo predsednik in parno število članov ter njihovi namestniki.

Predsednik in člani volilnega odbora ter njihovi namestniki se imenujejo izmed državljanov, ki imajo stalno prebivališče na območju volilnega okraja.

Politične stranke lahko najkasneje v petnajstih dneh po razpisu volitev dajo svoje predloge za imenovanje predsednika in članov volilnega odbora ter njihovih namestnikov okrajni volilni komisiji. Pri imenovanju članov volilnih odborov se najprej upoštevajo predlogi političnih strank, s katerih list kandidatov so bili na zadnjih volitvah v državni zbor izvoljeni kandidati, in sicer po vrstnem redu glede na število izvoljenih kandidatov pri čemer v primeru enakega števila odloči žreb, nato pa predlogi drugih političnih strank in lokalnih skupnosti ter njihovih delov, tako da je zagotovljena politično pluralna sestava volilnih odborov. Če predlogov ni ali jih je premalo, se za manjkajoče člane določijo uradniki, zaposleni v organih državne uprave ali upravi lokalne skupnosti.

VII. KANDIDIRANJE

42. člen

Kandidate lahko predlagajo politične stranke in volivci.

43. člen

Politična stranka določi kandidate po postopku, določenem z njenimi pravili. Lista kandidatov se določi s tajnim glasovanjem.

Politična stranka lahko vloži listo kandidatov v vsaki volilni enoti, če njene liste kandidatov podprejo s podpisi najmanj trije poslanci državnega zbora. Podpisi poslancev na predpisanih obrazcih se predložijo državnemu volilnemu komisiji.

Politična stranka lahko vloži listo kandidatov v posamezni volilni enoti, če listo kandidatov določijo člani politične stranke, ki imajo volilno pravico in stalno prebivališče v volilni enoti, in če listo kandidatov podpre s podpisi najmanj petdeset volivcev, ki imajo stalno prebivališče v volilni enoti.

Politična stranka lahko vloži listo kandidatov v posamezni volilni enoti tudi v primeru, če lista kandidatov ni določena na način iz prejšnjega odstavka, ob pogoju, da listo kandidatov podpre s podpisi najmanj sto volivcev, ki imajo stalno prebivališče v volilni enoti.

Dvoje ali več političnih strank lahko predloži skupno kandidatno listo.

Na kandidatni listi noben spol ne sme biti zastopan z manj kakor 35% od skupnega dejanskega števila kandidat in kandidatov na listi.

Določba prejšnjega odstavka ne velja za kandidatne liste, na katere so uvrščeni trije kandidati oziroma kandidatke, pri čemer mora biti na kandidatni listi, na katero so uvrščeni trije kandidati oziroma kandidatke, najmanj en predstavnik vsakega od spolov.

44. člen

Volivci določijo listo kandidatov s podpisovanjem.

V posamezni volilni enoti lahko določi listo kandidatov s podpisi skupina najmanj tisoč volivcev, ki imajo stalno prebivališče v volilni enoti.

Za liste iz tega člena se uporabljata določbi šestega in sedmega odstavka 43. člena tega zakona.

45. člen

Kandidata za poslanca italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti določijo s podpisi volivci, pripadniki italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti. Število potrebnih podpisov znaša najmanj 1,5 % števila volivcev, pripadnikov italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti, ki so imeli na zadnjih volitvah pravico voliti za poslanca italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti.

Državna volilna komisija najpozneje dan po dnevu, ki je določen za začetek volilnih opravil, na svojih spletnih straneh objavi število volivcev – pripadnikov italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti, ki so imeli na zadnjih volitvah pravico voliti za poslanca italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti.

46. člen

Podpora s podpisi se lahko daje od dneva, ki je določen za začetek volilnih opravil, do dneva, ki je določen za predložitev list kandidatov.

Volivec oziroma poslanec lahko da svojo podporo s podpisom samo enkrat.

47. člen

Volivec da svojo podporo s podpisom na predpisanem obrazcu. Obrazec podpiše osebno pred pristojnim organom, ki vodi evidenco volilne pravice, ne glede na kraj stalnega prebivališča.

Organi iz prejšnjega odstavka vodijo posebno evidenco potrjenih obrazcev. Ta evidenca je uradna tajnost in pravico vpogleda vanjo ima samo pristojna volilna komisija oziroma sodišče. Če je dana podpora na način iz prejšnjega odstavka, mora predlagatelj liste kandidatov pred vložitvijo te poskrbeti za vpis podpore v evidenco potrjenih obrazcev.

Poslanec da svojo podporo s podpisom na predpisanem obrazcu, ki mu ga izda pristojna služba državnega zbora.

Osebe, ki so med potekom roka, določenega za predložitev list kandidatov, v bolnišnicah, domovih za starejše občane, zavodih za invalidne osebe in podobnih zavodih, in osebe na prestajanju zaporne kazni, lahko svojo podporo izrazijo tako, da njihov podpis na obrazcu potrdi posebej za to pooblaščen oseba organa oziroma pravne osebe.

Osebe, ki med potekom roka za zbiranje podpisov stalno ali začasno prebivajo v tujini, lahko svojo podporo izrazijo tako, da njihov podpis na obrazcu potrdi uradna oseba diplomatsko-konzularnega predstavništva Republike Slovenije v tujini ali oseba, ki jo za potrjevanje identitete volivcev določi ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.

Osebe, ki imajo v Republiki Sloveniji prijavljeno stalno ali začasno prebivališče, vendar zaradi bolezni ali invalidnosti ne morejo pred pristojni organ osebno in se ne nahajajo v zavodih iz četrtega odstavka tega člena, lahko svojo podporo kandidatu ali listi kandidatov dajo pred uradno osebo pristojnega organa, ki takšno osebo obišče na domu najpozneje šest dni pred iztekom roka za predložitev list kandidatov.

Zahteva za izdajo obrazca iz četrtega in petega odstavka tega člena in zahteva za obisk uradne osebe iz šestega odstavka tega člena se lahko vloži najkasneje petnajst dni pred potekom roka za predložitev list kandidatov.

48. člen

Na listi kandidatov je lahko največ toliko kandidatov, kolikor poslancev se voli v volilni enoti.

Vsakdo lahko kandidira samo v eni volilni enoti in samo na eni listi kandidatov.

49. člen

Pri določitvi liste kandidatov je treba določiti tudi, v katerem volilnem okraju se bo glasovalo o posameznem kandidatu z liste kandidatov.

V posameznem volilnem okraju se glasuje samo o enem kandidatu z liste kandidatov.

Če na listi kandidatov ni toliko kandidatov, kolikor poslancev se voli v volilni enoti, se o posameznem kandidatu s te liste lahko glasuje največ v dveh volilnih okrajih.

Če je na listi kandidatov, ki so jo določili volivci, samo en kandidat, se o njem glasuje v vseh volilnih okrajih.

50. člen

Za vsako kandidaturo je potrebno pisno soglasje kandidata. Soglasje kandidata je nepreklicno.

51. člen

Lista kandidatov se vloži pri volilni komisiji volilne enote. Predlog liste kandidatov mora vsebovati oznako volilne enote, ime predlagatelja, ime liste, osebne podatke kandidatov – ime, priimek, rojstni podatki, EMŠO stopnja izobrazbe, naziv izobrazbe, strokovni ali znanstveni

naslov in delo, ki ga opravlja, in stalno prebivališče ter ime, priimek in naslov stalnega prebivališča predstavnika liste. Listi morajo biti priložena pisna soglasja kandidatov, da sprejemajo kandidatus, in s tem zakonom določeno najmanjše število podpisov volivcev na predpisanih obrazcih.

Predlogu liste je treba priložiti tudi razporeditev kandidatov z liste kandidatov po volilnih okrajih.

Listi kandidatov, ki jo vloži politična stranka, mora biti priložen tudi zapisnik o določitvi liste kandidatov in pravila politične stranke, ki se nanašajo na določanje kandidatov na volitvah v državni zbor.

Državna volilna komisija za potrebe izvajanja pristojnosti, določenih v tem zakonu, in z namenom zagotavljanja informacijske podpore volitvam vodi in upravlja:

- zbirko list kandidatov, ki vsebuje podatke iz prvega odstavka tega člena, in
- zbirko predlaganih članov volilnih odborov in volilnih komisij, ki vsebuje naslednje podatke: ime predlagatelja in osebne podatke kandidatov – ime, priimek, rojstni podatki, EMŠO in naslov stalnega prebivališča.

Zbirki iz prejšnjega odstavka sta računalniško vodeni bazi podatkov. Zbirki se lahko za namene preverjanja volilne pravice kandidatov, zakonitosti kandidatur ter preverjanja volilne pravice in stalnega prebivališča kandidatov za člane volilnih odborov in volilnih komisij z uporabo osebnega imena kandidata ali njegovega EMŠO neposredno računalniško povežeta in dostopata do evidence volilne pravice. S tem povezovanjem se obdeluje zgolj naslednje osebne podatke: ime, priimek, datum rojstva, EMŠO in stalno prebivališče kandidatov.

Zbirka list kandidatov, razen podatka o EMŠO, se hrani od vložitve list kandidatov do izteka mandatne dobe državnega zbora, za katerega so kandidirali. Podatek o EMŠO posameznega kandidata se hrani do pravnomočne potrditve poslanskega mandata.

Zbirka predlaganih članov volilnih odborov se hrani do konstituiranja državnega zbora, zbirka predlaganih članov volilnih komisij pa do poteka mandata, za katerega so bili imenovani.

Podatek o EMŠO kandidata ni vključen v sezname potrjenih list kandidatov in sezname kandidatov, o katerih se glasuje v posameznih volilnih okrajih.

52. člen

Ime liste kandidatov, ki jo je vložila politična stranka, je ime politične stranke. Sestavni del imena liste je lahko tudi skrajšano ime stranke ali kratica njenega imena. Imenu liste se lahko doda simbol oziroma znak stranke.

Če dvoje ali več političnih strank vloži skupno listo kandidatov, določijo ime skupne liste, pri čemer mora biti razvidno, da gre za skupno listo dveh ali več političnih strank.

53. člen

Ime liste kandidatov, ki jo vložijo volivci, določijo sami volivci. Če ime liste ni določeno, se za ime liste šteje ime in priimek prvega kandidata na listi.

53.a člen

Ime liste kandidatov ne sme vsebovati imena tuje države ali tuje stranke in njihovih simbolov ter kratic, ki jih ti uporabljajo.

VIII. POTRJEVANJE LIST KANDIDATOV

54. člen

Liste kandidatov se predložijo volilni komisiji volilne enote najkasneje trideset dni pred dnem glasovanja.

Ko volilna komisija volilne enote prejme listo kandidatov, takoj preizkusi, ali je pravočasno vložena in ali je določena v skladu s tem zakonom.

55. člen

Če volilna komisija volilne enote ugotovi, da je lista kandidatov vložena prepozno, jo zavrne.

56. člen

Če volilna komisija volilne enote ugotovi, da lista kandidatov ni določena v skladu s tem zakonom, jo zavrne.

Če volilna komisija volilne enote ugotovi formalne pomanjkljivosti liste kandidatov, zahteva takoj od predlagatelja, da jih v treh dneh odpravi. Če formalne pomanjkljivosti niso pravočasno odpravljene, volilna komisija listo kandidatov zavrne.

V primerih iz prejšnjih dveh odstavkov volilna komisija listo kandidatov zavrne v celoti ali samo glede posameznih kandidatov.

57. člen

Če volilna komisija volilne enote ugotovi, da je posamezni kandidat določen na dveh ali več listah kandidatov v volilni enoti, šteje za veljavno kandidaturo, ki je bila prva določena, in o tem takoj obvesti kandidata in predstavnike list kandidatov.

Volilne komisije volilnih enot takoj pošljejo državni volilni komisiji podatke o vloženih listah kandidatov. Če državna volilna komisija ugotovi, da posamezni kandidat kandidira na listah v več volilnih enotah, šteje za veljavno kandidaturo, ki je bila prva določena, in o tem takoj obvesti volilne komisije volilnih enot, kandidata in predstavnike list kandidatov.

58. člen

Listo kandidatov, ki je pravočasno vložena in določena v skladu s tem zakonom, volilna komisija volilne enote potrdi.

59. člen

Odločbo o potrditvi oziroma o zavrnitvi liste kandidatov izda volilna komisija volilne enote najpozneje dvajset dni pred dnem glasovanja. Odločbo pošlje predstavniku liste kandidatov.

60. člen

Volilna komisija volilne enote sestavi seznam potrjenih list kandidatov v volilni enoti po vrstnem redu, ki se določi z žrebom.

Volilna komisija volilne enote sestavi tudi seznam kandidatov, o katerih se glasuje v posameznih volilnih okrajih. Vrstni red kandidatov na seznamu je enak vrstnemu redu list na seznamu potrjenih list kandidatov.

61. člen

Seznami potrjenih list kandidatov in seznami kandidatov, o katerih se glasuje v posameznih volilnih okrajih, se objavijo na način, ki ga določi državna volilna komisija, upošteva načelo čim širše obveščenosti volivcev ter načelo gospodarnosti, najpozneje petnajst dni pred dnem glasovanja. Za objavo skrbi državna volilna komisija.

62. člen

(črtan)

IX. GLASOVANJE NA VOLIŠČIH

1. ORGANIZACIJA IN DELO NA VOLIŠČU

63. člen

Volišča določi okrajna volilna komisija.

Volišča imajo zaporedno številko.

64. člen

Za vsako volišče se določi poseben prostor. Prostor, kjer se glasuje, mora biti urejen tako, da je zagotovljeno tajno izpolnjevanje glasovnice. Volišče mora biti opremljeno na način, ki preprečuje opazovanje volivca pri izpolnjevanju glasovnice.

Za volišče se šteje objekt, v katerem se glasuje, dvorišče tega objekta in določen prostor okrog objekta.

Volilne komisije pripravijo pravočasno za vsa volišča, ki so jih določile, potrebno število prosojnih glasovalnih skrinjic, tiskane glasovnice in drugo volilno gradivo.

Na volišču je treba razobesiti razglase s seznamami list kandidatov, o katerih se glasuje.

65. člen

Na dan glasovanja je prepovedana vsaka agitacija na volišču.

66. člen

Na dan pred volitvami se zberejo predsednik in člani volilnega odbora v prostoru, kjer se bo glasovalo, in zagotovijo, da je prostor primerno urejen za izvedbo glasovanja ter prevzamejo potrebno število glasovalnih skrinjic in glasovnic, overjen volilni imenik za območje volišča, razglase in drugo, kar je potrebno za izvedbo glasovanja na volišču.

Volilni material iz prejšnjega odstavka lahko predsednik in člani volilnega odbora prevzamejo tudi najkasneje pol ure pred pričetkom glasovanja.

O prevzemu volišča in volilnega gradiva iz prvega odstavka tega člena napravi volilni odbor zapisnik, ki ga podpišejo vsi člani in predsednik volilnega odbora.

67. člen

Najkasneje pol ure pred začetkom glasovanja se zberejo predsednik in člani volilnega odbora v prostoru, kjer se glasuje in pregledajo, če je prostor v enakem stanju, kot so ga zapustili na dan pred volitvami, in če je volilni material v enakem stanju, kot na dan pred glasovanjem, zlasti pri tem preverijo, če je volilna skrinjica prazna. O tem se sestavi zapisnik, ki ga podpišejo predsednik in člani volilnega odbora.

2. GLASOVANJE

68. člen

Glasovanje traja nepretrgoma od 7. do 19. ure. Volišče, na katerem so glasovali vsi v volilni imenik vpisani volivci, se lahko zapre že pred 19. uro.

Volilni odbori lahko v sporazumu z okrajno volilno komisijo določijo, da se glasovanje konča po 19. uri, če je to potrebno, da se omogoči glasovanje volivcem, ki sicer ne bi mogli glasovati. O tem, da se bo glasovanje na volišču končalo po 19. uri, mora okrajna volilna komisija obvestiti predstavnike list kandidatov takoj, ko je bila sprejeta takšna odločitev.

Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena se glasovanje ne more začeti pred 4. uro in ne končati po 23. uri.

69. člen

Volivci, ki so na dan glasovanja odsotni, lahko glasujejo pred tem dnem, vendar pa ne prej kot pet dni pred dnem glasovanja in ne kasneje kot dva dni pred dnem glasovanja. Glasovanje se opravi na posebnem volišču na območju okrajne volilne komisije.

Glasovanje vodi volilni odbor, ki ga okrajna volilna komisija imenuje na način, določen v 41. členu tega zakona.

Po vsakokratnem zaključku predčasnega glasovanja se volilne skrinjice in drug volilni material zapečatijo; odpečatijo se ob vsakokratnem nadaljevanju predčasnega glasovanja in pred ugotavljanjem izida glasovanja. Državna volilna komisija določi enotne standarde varovanja volilnih skrinjic in drugega volilnega gradiva v času od predčasnega glasovanja do ugotavljanja izida glasovanja.

70. člen

Državna volilna komisija obvesti volivce o dnevu glasovanja in o volišču, na katerem so vpisani v volilni imenik.

71. člen

Volivec glasuje osebno na volišču, na katerem je vpisan v volilni imenik.

Volivec najprej pove svoj priimek in rojstno ime, po potrebi pa tudi svoje prebivališče.

Predsednik ali član volilnega odbora ugotovi istovetnost volivca z osebnim dokumentom ali na drug način. Istovetnost se lahko ugotovi na podlagi vsakega osebnega dokumenta, ki izkazuje osebne podatke volivca.

Nato predsednik ali član volilnega odbora obkroži zaporedno številko pred imenom volivca v volilnem imeniku, volivec pa se podpiše v za to namenjen prostor v volilnem imeniku. Predsednik ali član volilnega odbora preveri, ali se je volivec podpisal na pravo mesto in mu izroči glasovnico. Volivcu se izroči glasovnica tudi, če se ne more ali noče podpisati. Če se ne more podpisati zaradi telesne hibe ali drugega razloga ali če se noče podpisati, volilni odbor to posebej označi v volilnem imeniku. Predsednik ali član volilnega odbora volivcu na njegovo zahtevo da pojasnilo o tehničnih vidikih glasovanja.

Če kdo pomotoma ni vpisan v volilni imenik, glasuje na podlagi potrdila pristojnega organa, da je vpisan kot volivec za območje volišča, na katerem želi glasovati. To se vpiše v zapisnik; potrdilo se priloži zapisniku.

72. člen

Volilni odbor ne sme odreči glasovanja nikomur, ki je vpisan v volilni imenik za to volišče, in tudi ne osebam, ki so se izkazale s potrdili.

Če ima član volilnega odbora glede posameznih volivcev, ki hočejo glasovati, kakšno pripombo, se ta vpiše v zapisnik.

Če hoče glasovati oseba, katere ime je v volilnem imeniku že obkroženo in pri njenem imenu že obstaja podpis volivca, oziroma je v rubriki opombe označba o drugem načinu glasovanja, se njeno osebno ime, prebivališče in njena morebitna izjava vpišejo v zapisnik, glasovati pa ji volilni odbor ne dovoli.

73. člen

Glasovanje se opravi z glasovnico.

Glasovnica za glasovanje o kandidatih v volilnih okrajih vsebuje:

- oznako volilne enote,
- oznako volilnega okraja,
- zaporedne številke in imena list kandidatov po vrstnem redu iz seznama list kandidatov ter priimke in imena kandidatov, o katerih se glasuje v volilnem okraju,
- navodilo o načinu glasovanja.

Volivec lahko glasuje samo za enega kandidata. Volivec glasuje tako, da na glasovnici obkroži zaporedno številko pred priimkom in imenom kandidata, za katerega glasuje.

74. člen

Glasovnica za glasovanje o kandidatih za poslanca italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti vsebuje:

- oznako volilne enote,
- zaporedne številke ter imena in priimke kandidatov po vrstnem redu kandidatov s seznama kandidatur,
- navodilo o načinu glasovanja.

Volivec glasuje samo za enega kandidata, in sicer tako, da obkroži zaporedno številko pred imenom in priimkom kandidata, za katerega glasuje.

75. člen

Ko volivec izpolni glasovnico, jo odda v glasovalno skrinjico in odide z volišča.

76. člen

Neizpolnjena glasovnica in glasovnica, na kateri ni mogoče ugotoviti, za katerega kandidata je volivec glasoval, sta neveljavni.

Glasovnica je veljavna, če je volivec glasoval na drugačen način, kot je določeno v 73. in 74. členu tega zakona, pa je iz nje jasno razvidno, za katerega kandidata je glasoval.

77. člen

Ves čas glasovanja morajo biti navzoči vsi člani volilnega odbora oziroma njihovi namestniki.

Ves čas glasovanja so lahko navzoči zaupniki posameznih list kandidatov.

Lista kandidatov ima lahko največ po enega zaupnika na volišču. Okrajna volilna komisija izda zaupniku potrdilo, s katerim se izkaže pri volilnem odboru.

78. člen

Predsednik volilnega odbora skrbi s pomočjo članov odbora za red in mir na volišču. Če je treba, lahko zahteva pomoč policije. Dokler so policisti na volišču, so pod njegovim vodstvom in je glasovanje prekinjeno.

Predsednik volilnega odbora lahko vsakogar, ki moti red na volišču, odstrani z volišča, kar se vpiše v zapisnik. O odstranitvi zaupnika odloči volilni odbor.

Nihče ne sme priti na volišče z orožjem ali nevarnim orodjem, razen policistov v primeru iz prvega odstavka tega člena.

Če je to potrebno zaradi nemotenega glasovanja, lahko predsednik volilnega odbora odredi, da se volivci puščajo na volišče samo v določenem številu ali posamično.

79. člen

Če volivec zaradi dolgotrajne telesne, duševne, intelektualne ali senzorične okvare, ne more glasovati tako, kot je določeno v tem zakonu, lahko s seboj na volišče pripelje osebo po njegovi izbiri, ki mu pri tem pomaga (v nadaljnjem besedilu: pomočnik).

Če volivec zaradi nepismenosti ne more glasovati tako, kot je določeno v tem zakonu, ima pravico do pomočnika iz prejšnjega odstavka.

Pomočnik mora biti polnoleten. Predsednik ali član volilnega odbora ugotovi starost pomočnika na podlagi osebnega dokumenta ali na drug način. Pomočnik je dolžan spoštovati svobodno voljo volivca in zagotavljati tajnost glasovanja.

O pravici volivca do pomočnika odloči volilni odbor. Odločitev se vpiše v zapisnik.

79.a člen

Volišča morajo biti dostopna invalidom.

Okrajna volilna komisija določi tudi najmanj eno volišče, na katerem lahko glasujejo volivci, ki nimajo stalnega prebivališča na območju okraja, če to svojo namero sporočijo okrajni volilni komisiji, na območju katere so vpisani v volilni imenik, najpozneje tri dni pred dnem glasovanja.

80. člen

O glasovanju se piše zapisnik, v katerega se vpišejo vsi pomembni dogodki na volišču.

Na zahtevo vsakega člana volilnega odbora in vsakega zaupnika se vpišejo v zapisnik posamezne okoliščine, njegovo posebno mnenje in njegove pripombe k zapisniku. Zapisnik podpišejo predsednik in člani volilnega odbora.

81. člen

Volivci ne smejo biti vpoklicani na vojaške vaje na dan glasovanja.

Po pošti lahko glasujejo volivci, ki so v priporu, zavodu za prestajanje kazni, v bolnišnici ali v socialnovarstvenem zavodu za institucionalno varstvo, če to sporočijo okrajni volilni komisiji najkasneje deset dni pred dnem glasovanja. Na enak način lahko glasujejo tudi invalidi, ki to sporočijo okrajni volilni komisiji v roku iz prejšnjega stavka in predložijo odločbo pristojnega organa o priznanju statusa invalida.

Volivci, ki jim je bila nepredvideno odvzeta prostost oziroma so nepredvideno sprejeti na zdravljenje v bolnišnico ali pa v institucionalno varstvo socialnovarstvenega zavoda ali so prejeli odločbo o invalidnosti po roku iz prejšnjega odstavka, lahko glasujejo po pošti, če to sporočijo okrajni volilni komisiji, na območju katere so vpisani v volilni imenik, najkasneje pet dni pred dnem glasovanja in o tem priložijo ustrezno dokazilo (npr. potrdilo ali odločbo).

Invalidi lahko glasujejo po pošti tudi stalno, če to sporočijo državni volilni komisiji in predložijo odločbo pristojnega organa o priznanju statusa invalida. To sporočilo velja do preklica. Prvo sporočilo o stalnem glasovanju po pošti mora invalid posredovati v roku iz drugega oziroma tretjega odstavka tega člena.

82. člen

Volivci, ki so vpisani v evidenco volilne pravice državljanov Republike Slovenije, ki nimajo stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, lahko glasujejo po pošti ali na diplomatsko-konzularnem predstavništvu Republike Slovenije, če država, v kateri prebivajo, dopušča tako glasovanje, oziroma če to omogoča meddržavni sporazum. Tem volivcem se pravočasno pošlje glasovnica s priloženo volilno karto.

Volivci, ki so na dan glasovanja v tujini, ker tam začasno prebivajo, lahko glasujejo po pošti ali na diplomatsko-konzularnem predstavništvu Republike Slovenije, če to sporočijo državni volilni komisiji najkasneje 30 dni pred dnevom glasovanja in če država, v kateri prebivajo, dopušča tako glasovanje, oziroma če to omogoča meddržavni sporazum.

Če volivec glasuje po pošti, se glasovnica upošteva, če je kuverti z glasovnico priložena lastnoročno podpisana volilna karta.

Za glasovanje po pošti v tujini in na diplomatsko-konzularnih predstavništvih Republike Slovenije se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za glasovanje v Republiki Sloveniji.

Ne glede na določbe 73. in 74. člena tega zakona se lahko glasovanje opravi z uradno prazno glasovnico, ki vsebuje oznako volilne enote in volilnega okraja ter navodilo o načinu glasovanja. Volivec izrazi svojo voljo tako, da v prostor na glasovnici lastnoročno ali na drug način vpiše ime in priimek kandidata, za katerega glasuje, ali ime liste kandidatov, za katero glasuje.

83. člen

Volivci, ki se zaradi bolezni ne morejo osebno zglasiti na volišču, v katerem so vpisani v volilni imenik, lahko glasujejo pred volilnim odborom na svojem domu. To morajo sporočiti okrajni volilni komisiji najkasneje tri dni pred dnevom glasovanja.

3. UGOTAVLJANJE IZIDA GLASOVANJA NA VOLIŠČU

84. člen

Ko je glasovanje končano, volilni odbor brez prekinitve začne ugotavljati izide glasovanja. Najprej prešteje neuporabljene glasovnice ter jih da v poseben oмот in oмот zapečati. Nato ugotovi po volilnem imeniku in po potrdilih skupno število volivcev, ki so glasovali, odpre glasovalno skrinjico, ugotovi število oddanih glasovnic, koliko glasovnic je neveljavnih in koliko glasov so dobili posamezni kandidati.

Pri volitvah poslanca narodne skupnosti volilni odbor ugotovi, koliko glasov so dobili posamezni kandidati.

85. člen

O delu volilnega odbora pri ugotavljanju izida glasovanja se sestavi zapisnik. Vanj se vpiše: koliko je na območju volišča volilnih upravičencev po volilnem imeniku, koliko volivcev je glasovalo po volilnem imeniku, koliko jih je glasovalo s potrdilom in koliko jih je skupno glasovalo po glasovnicah, koliko glasovnic je bilo neveljavnih in koliko glasov so dobili posamezni kandidati.

V primeru iz drugega odstavka prejšnjega člena se v zapisnik vpiše, koliko glasov so dobili posamezni kandidati.

V zapisnik se vpišejo tudi morebitna posebna mnenja in pripombe članov volilnega odbora in zaupnikov list kandidatov.

Zapisnik podpišejo predsednik in člani volilnega odbora.

86. člen

Predsednik volilnega odbora razglasi izid glasovanja na volišču, vendar ne pred 19. uro.

Zapisnik o svojem delu in drug volilni material pošlje volilni odbor okrajni volilni komisiji.

X. UGOTAVLJANJE IZIDA GLASOVANJA PO VOLILNIH KOMISIJAH

87. člen

Okrajna volilna komisija ugotovi za območje volilnega okraja, koliko volivcev je vpisanih v volilni imenik, koliko jih je na voliščih glasovalo po volilnem imeniku in koliko jih je glasovalo s potrdili, koliko jih je glasovalo po pošti, koliko glasovnic je bilo neveljavnih ter koliko glasov so dobili posamezni kandidati in koliko glasov so dobile posamezne liste kandidatov.

Volilna komisija pri ugotavljanju izida glasovanja po pošti upošteva glasovnice, ki so prispele po pošti k okrajni volilni komisiji do 19. ure na dan glasovanja, glasovnice, ki so prispele po pošti iz Republike Slovenije do 12. ure na dan po dnevu glasovanja in glasovnice, ki so prispele po pošti iz tujine do 12. ure osmega dne po dnevu glasovanja.

Ovojnice z glasovnicami, ki so prispele po pošti k pristojni volilni komisiji po 19. uri na dan glasovanja, morajo imeti poštni žig z datumom oziroma morajo biti ovojnicam priložene listine, iz katerih je razvidno, da je bila glasovnica oddana na pošto pred 19. uro na dan glasovanja.

Glasovnice, ki so prispele po pošti k pristojni volilni komisiji po 19. uri na dan glasovanja, katerih ovojnice niso opremljene tako, da je iz njih razvidno, da so bile na pošto oddane pred 19. uro na dan glasovanja, so neveljavne.

88. člen

Okrajna volilna komisija sestavi o svojem delu pri ugotavljanju volilnega izida za območje volilnega okraja zapisnik, ki ga podpišejo predsednik in člani okrajne volilne komisije.

Okrajna volilna komisija pošlje zapisnik o svojem delu in drug volilni material volilni komisiji volilne enote v roku, ki ga določi državna volilna komisija.

89. člen

Volilna komisija volilne enote ugotovi za vsako listo kandidatov, koliko glasov so dobili posamezni kandidati z liste po volilnih okrajih in delež glasov posameznih kandidatov v skupnem številu glasov, oddanih v volilnem okraju, ter skupno število glasov, ki so bili oddani za listo v volilni enoti.

Če se je o posameznem kandidatu z liste kandidatov glasovalo v dveh volilnih okrajih, volilna komisija volilne enote ugotovi delež glasov takega kandidata v skupnem številu glasov, oddanih v obeh volilnih okrajih.

Volilna komisija ugotovi tudi skupno število glasov, oddanih za vse liste kandidatov v volilni enoti.

89.a člen

Državna volilna komisija ugotovi za območje države, koliko glasov so dobili posamezni kandidati z liste po volilnih okrajih, koliko glasov so dobile liste po volilnih enotah in skupno število glasov, oddanih za vse liste kandidatov na območju države. Pri tem volilna komisija upošteva tudi izid glasovanja na diplomatsko-konzularnih predstavništvih Republike Slovenije in po pošti iz tujine, ki je prispela v državno volilno komisijo v roku iz 87. člena tega zakona. Izid glasovanja iz prejšnjega stavka državna volilna komisija ugotavlja po volilnih okrajih.

Državna volilna komisija sporoči volilnim komisijam volilnih enot končni izid glasovanja za posamezno volilno enoto.

Na podlagi ugotovljenega izida glasovanja za območje države državna volilna komisija ugotovi, katere liste kandidatov oziroma istoimenske liste kandidatov so na območju države dobile najmanj 4% od skupnega števila glasov, oddanih za vse liste na območju države, in se upoštevajo pri delitvi mandatov.

X.A UGOTAVLJANJE IZIDA VOLITEV

90. člen

Število mandatov, ki jih dobi posamezna lista, se ugotovi s količnikom, ki se izračuna tako, da se skupno število glasov, oddanih za vse liste kandidatov v volilni enoti, deli s številom poslancev, ki se volijo v volilni enoti, povečanim za ena, kar se zaokroži na celo število navzgor. S tem količnikom se deli število glasov za listo. Listi pripada toliko mandatov, kolikokrat je količnik vsebovan v številu glasov za listo.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, lista, ki ne izpolnjuje pogoja iz tretjega odstavka 92. člena tega zakona, mandata ne pridobi.

91. člen

Z liste kandidatov je izvoljenih toliko kandidatov, kolikor mandatov je dobila lista.

Z liste kandidatov so izvoljeni kandidati po vrstnem redu dobljenega deleža glasov v skupnem številu glasov v volilnem okraju oziroma v skupnem številu glasov v dveh volilnih okrajih.

Če sta dva kandidata dobila enak delež glasov, o izvolitvi med njima odloča žreb.

92. člen

Mandati, ki niso bili razdeljeni v volilnih enotah, se razdelijo na ravni države tako, da se listam oziroma istoimenskim listam dodeli toliko mandatov, kolikor znaša razlika med številom mandatov, ki bi jim pripadli na podlagi seštevka glasov na ravni države, in številom mandatov, ki so jih dobile v volilnih enotah.

Za razdelitev teh mandatov se najprej ugotovi, koliko od vseh 88 mandatov bi pripadlo listam oziroma istoimenskim listam sorazmerno številu glasov, ki so jih dobile v vseh volilnih enotah. To se ugotovi na podlagi zaporedja najvišjih količnikov, ki se izračunajo tako, da se seštevki glasov, ki so jih dobile liste oziroma istoimenske liste v vseh volilnih enotah, delijo z vsemi števili od 1 do 88 (d'Hondtov sistem).

Tiste liste oziroma istoimenske liste, ki na območju države niso dobile najmanj 4% od skupnega števila glasov, se pri delitvi mandatov ne upoštevajo.

Mandati iz prvega odstavka tega člena se dodelijo listam oziroma istoimenskim listam po vrstnem redu najvišjih količnikov iz prejšnjega odstavka, pri čemer se višji količniki štejejo kot mandati, ki jih je lista oziroma istoimenska lista prejela na podlagi 90. člena tega zakona.

Če bi kateri od list oziroma istoimenskih list pri delitvi mandatov v skladu s prvim odstavkom tega člena pripadlo manj mandatov, kakor jih je dobila pri delitvi na ravni volilne enote, se pri ugotavljanju, koliko mandatov bi pripadlo listam oziroma istoimenskim listam na podlagi seštevka glasov na ravni države, upošteva zmanjšano skupno število mandatov, ki jih je treba še razdeliti na ravni države.

93. člen

Mandati, ki jih dobijo istoimenske liste pri delitvi na državni ravni, se dodelijo listam v volilnih enotah, ki imajo največje ostanke glasov v razmerju do količnika v volilni enoti iz 90. člena tega zakona. Če so v volilni enoti že razdeljeni vsi mandati, se mandat dodeli listi v volilni enoti, v kateri ima lista naslednji največji ostanek glasov v razmerju do količnika v volilni enoti. Z liste kandidatov so izvoljeni kandidati v skladu z 91. členom tega zakona.

94. člen

Izid volitev v volilni enoti ugotovi volilna komisija volilne enote. O tem in o svojem delu sestavi zapisnik, ki ga podpišejo predsednik in člani komisije. Zapisnik in drug volilni material pošlje državni volilni komisiji.

Izid volitev na državni ravni ugotovi državna volilna komisija. O tem sestavi zapisnik, ki ga podpišejo predsednik in člani komisije.

95. člen

Volilna komisija posebne volilne enote za volitve poslancev italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti ugotovi, koliko volivcev je vpisano v volilni imenik, koliko od njih je glasovalo, koliko jih je glasovalo po pošti, koliko glasovnic je bilo neveljavnih in število glasov, ki so jih dobili posamezni kandidati.

96. člen

Za poslanca italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti je izvoljen tisti kandidat, ki je dobil največje število glasov. Če je dvoje ali več kandidatov dobilo enako

največje število glasov, med njimi o izvolitvi odloči žreb. Žreb opravi volilna komisija posebne volilne enote ob navzočnosti kandidatov oziroma njihovih predstavnikov.

Volilni izid iz prejšnjega odstavka ugotovi volilna komisija posebne volilne enote. O tem in o svojem delu sestavi zapisnik, ki ga podpišejo predsednik in člani komisije. Zapisnik in drug volilni material pošlje državni volilni komisiji.

97. člen

Izid volitev v državni zbor se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

98. člen

Izvoljenemu poslancu izda državna volilna komisija potrdilo o izvolitvi.

XI. NAKNADNE IN PONOVNE VOLITVE

99. člen

Naknadne volitve se opravijo, če v volilni enoti oziroma na posameznem volišču ni bilo izvedeno glasovanje na dan, ki je določen za glasovanje. Naknadne volitve razpiše volilna komisija volilne enote. Za naknadne volitve se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o splošnih volitvah, opraviti pa se morajo najkasneje v 30 dneh od dneva, ki je bil določen za glasovanje na splošnih volitvah.

100. člen

Ponovne volitve se opravijo, če pristojna volilna komisija zaradi nepravilnosti, ki bi utegnile vplivati na izid volitev, razveljavi glasovanje na volišču in odredi ponovne volitve.

Ponovne volitve razpiše volilna komisija volilne enote, če pa je razveljavila volitve državna volilna komisija, razpiše volitve ta komisija.

101. člen

Ponovne volitve se opravijo tudi v primeru, če državni zbor oziroma ustavno sodišče v primeru pritožbe ne potrdi poslanskega mandata in državna volilna komisija ugotovi, da je zaradi tega potrebno opraviti ponovne volitve.

Ponovne volitve v primeru iz prejšnjega odstavka razpiše državna volilna komisija.

102. člen

V aktu o razpisu volitev se določi dan glasovanja na ponovnih volitvah.

Ponovne volitve na podlagi obstoječih kandidatur se opravijo najkasneje v 15 dneh od dneva razpisa volitev. Ponovne volitve na podlagi novih kandidatur se opravijo najkasneje v dveh mesecih od dneva razpisa volitev.

XII. VARSTVO VOLILNE PRAVICE

103. člen

Zaradi nepravilnosti v postopku kandidiranja ima vsak kandidat oziroma predstavnik liste kandidatov pravico vložiti ugovor pri volilni komisiji volilne enote. Ugovor se lahko vloži do roka, določenega za predložitev liste kandidatov.

Volilna komisija volilne enote mora o ugovoru odločiti v postopku ugotavljanja zakonitosti list kandidatov, najpozneje v 48 urah od izteka roka za predložitev list kandidatov.

104. člen

Državna volilna komisija lahko razveljavi ali spremeni odločbo volilne komisije volilne enote, izdano v postopku potrjevanja list kandidatov, če ugotovi, da je odločba nepravilna ali nezakonita, in sicer najpozneje do dneva, določenega za objavo list kandidatov.

105. člen

Zoper odločbo volilne komisije, s katero se zavrne lista kandidatov, zoper odločbo volilne komisije iz drugega odstavka 103. člena tega zakona ter zoper odločbo državne volilne komisije iz prejšnjega člena se lahko vloži pritožba na sodišče, pristojno za upravne spore, v 48 urah po prejemu odločbe.

Sodišče mora odločiti o pritožbi najkasneje v 48 urah po prejemu pritožbe.

Sodišče odloča v senatu treh sodnikov.

Sodišče odloča ob primerni uporabi določb zakona o upravnih sporih.

106. člen

Zaradi nepravilnosti pri delu volilnega odbora oziroma okrajne volilne komisije pri volitvah ima vsak kandidat, predstavnik liste kandidatov in vsak volivec pravico vložiti ugovor pri volilni komisiji volilne enote.

Ugovor se lahko vloži v treh dneh od dneva glasovanja. Volilna komisija volilne enote mora o ugovoru odločiti v roku 48 ur.

107. člen

Če volilna komisija volilne enote ugotovi takšne nepravilnosti pri glasovanju na volišču oziroma pri delu volilnega odbora, ki so ali bi lahko bistveno vplivale na izid volitev, razveljavi glasovanje na volišču ter odredi ponovne volitve v obsegu, v katerem je bilo glasovanje razveljavljeno.

Če volilna komisija volilne enote ugotovi takšne nepravilnosti pri delu okrajne volilne komisije, ki so ali bi lahko bistveno vplivale na izid volitev, sama ugotovi izid volitev v volilnem okraju.

108. člen

Če državna volilna komisija ugotovi takšne nepravilnosti pri delu volilne komisije volilne enote, ki so ali bi lahko bistveno vplivale na izid volitev, sama ugotovi izid volitev v volilni enoti.

109. člen

Zoper odločitev volilne komisije, ki lahko vpliva na potrditev poslanskih mandatov, in zoper sklep državne volilne komisije iz tretjega odstavka 17. člena tega zakona ima vsak kandidat in predstavnik liste kandidatov pravico do pritožbe na državni zbor. Pritožba zoper odločitev volilne komisije, ki lahko vpliva na potrditev poslanskih mandatov, se lahko vloži najkasneje do seje mandatno-volilne komisije državnega zbora, na kateri ta obravnava poročilo o izidu volitev v državni zbor, pritožba, ki se nanaša na naknadne ali ponovne volitve, pa najkasneje 15 dni od dneva teh volitev. Pritožba zoper sklep državne volilne komisije iz tretjega odstavka 17. člena tega zakona se lahko vloži najkasneje do seje mandatno-volilne komisije državnega zbora, na kateri ta obravnava sklep o opravljanju funkcije poslanca za preostanek mandatne dobe državnega zbora oziroma sklep o opravljanju funkcije poslanca za čas, ko poslanec opravlja funkcijo predsednika vlade, ministra ali državnega sekretarja. Državni zbor odloča o pritožbi ob potrditvi poslanskih mandatov.

Pritožba iz prejšnjega odstavka se vloži pisno. Vsebovati mora ime in priimek ter naslov pritožnika, navedbo, da je upravičen za vložitev pritožbe, odločitev volilne komisije, ki jo izpodbija, ime in priimek poslanca, na katerega se odločitev volilne komisije nanaša, ter razloge in morebitne dokaze.

XIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

110. člen

Z globo 300 eurov se kaznuje za prekršek:

1. kdor agitira na volišču (65. člen),
2. kdor potem, ko je glasoval, na opomin predsednika volilnega odbora noče oditi z volišča (75. člen),
3. kdor moti red na volišču (78. člen).

Z globo 600 eurov se kaznuje za prekršek, kdor v nasprotju z 78. členom tega zakona pride na volišče z orožjem ali nevarnim orodjem ali kdor brez naročila predsednika volilnega odbora ukaže, da se pripelje na volišče oborožena sila ali jo pripelje sam.

Naloge prekrškovnega organa za kršitve iz 65. in 75. člena ter 78. člena tega zakona opravlja policija.

XIV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

111. člen

Pri prvih volitvah v državni zbor politične stranke lahko vložijo liste kandidatov v vsaki volilni enoti, če liste kandidatov podprejo s podpisi najmanj trije delegati zborov Skupščine Republike Slovenije.

112. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati zakon o volitvah v skupščine (Uradni list SRS št. 42/89 in 5/90, Uradni list RS, št. 10/90 in 45/90), razen določb o nadomestnih volitvah delegatov zborov skupščin občin in posebnih družbenopolitičnih skupnosti.

113. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.